

بررسی رابطه مهارت‌های اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان عادی و دارای لکنت مدارس ابتدایی شهر اصفهان و مقایسه این دو متغیر در دو گروه

فریبا یزدخواستی*

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر با هدف، بررسی رابطه مهارت‌های اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان عادی و دارای لکنت زبان مقاطع چهارم و پنجم ابتدایی شهر اصفهان و مقایسه آن‌ها در دو گروه صورت گرفت.

مواد و روش‌ها: به منظور انجام این مطالعه توصیفی-تحلیلی، ۳۰ نفر از دانش‌آموزان دارای لکنت با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای و ۳۰ نفر از دانش‌آموزان به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از چک‌لیست مهارت‌های اجتماعی و پرسش‌نامه شخصیت کودک استفاده شد. داده‌های به دست آمده با روش One-way ANOVA و ضریب همبستگی Pearson مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: از بین شش عامل شخصیت کودکان فقط بین عامل عزت نفس در بین دو گروه تفاوت معنی‌دار وجود داشت. همچنین نتایج ضرایب همبستگی نشان داد که در گروه مبتلا به لکنت، بین کنترل عواطف و عامل وابستگی رابطه منفی و بین کنترل عواطف و عامل‌های عزت نفس و خودکارآمدی رابطه مثبت و در گروه دانش‌آموزان عادی بین دیدگاه منفی به جهان و رفتار در گروه رابطه منفی وجود دارد.

نتیجه‌گیری: با توجه به داده‌های به دست آمده، می‌توان نتیجه گرفت که به دلیل تفاوت در توانش عملی کاربرد زبان بین دو گروه عادی و مبتلا به لکنت و در نتیجه برآورد منفی از توانایی‌های خود در گروه مبتلا به لکنت، این گروه از عزت نفس پایین‌تری نسبت به گروه عادی برخوردارند. از طرف دیگر در گروه مبتلا به لکنت، کنترل عواطف که از فرصت‌های اجتماعی بالا ناشی می‌شود، عدم وابستگی، عزت نفس و خودکارآمدی را می‌تواند به همراه داشته باشد و بالعکس. در گروه دانش‌آموزان عادی ادراک منفی از اجتماع که می‌تواند خواستگاه‌های مختلفی داشته باشد، پیش‌بینی کننده روابط بین فردی غیر مؤثر می‌باشد.

کلید واژه‌ها: مهارت‌های اجتماعی، ویژگی‌های شخصیت، لکنت، عزت نفس، خودکارآمدی

تاریخ دریافت: ۹۰/۷/۸

تاریخ پذیرش: ۹۰/۱۲/۱۳

مقدمه

را اجتماعی می‌خوانند که نه تنها با دیگران باشد، بلکه با آن‌ها همکاری کند (۱). مهارت اجتماعی عبارت از رفتارهای انطباقی است که فرد را قادر می‌سازد تا با افراد روابط متقابل داشته باشد، واکنش‌های مثبت بروز دهد و از رفتارهایی که پیامد منفی دارند، اجتناب ورزد (۲).

مهارت اجتماعی شامل رفتارهای آموخته شده و مقبول

رفتار اجتماعی پایه و اساس زندگی هر فرد را تشکیل می‌دهد. رشد اجتماع نیز به نوبه خود سبب اعتلای رشد عقلانی و سایر جنبه‌های رشدی فرد می‌گردد. منظور از رشد اجتماعی، رسوخ فرد در روابط اجتماعی است؛ به گونه‌ای که فرد بتواند با افراد جامعه‌اش هماهنگ و سازگار باشد. به عبارت دیگر، وقتی فرد

* دکترای روان‌شناسی بالینی، استایار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

سوء مصرف مواد و اعتیاد (۹) شده است. رشد اجتماعی مهم‌ترین جنبه وجود هر شخص است. چون فرض بر این است که کودکان بدون رشد اجتماعی و داشتن مهارت‌های لازم قادر نیستند در تعامل اجتماعی با سایرین وظیفه خود را انجام دهند (۱۰). توجه به این نکته بسیار مهم است که نقص مهارت‌های اجتماعی عامل تعیین کننده‌ای در افزایش مشکلات عاطفی و ذهنی کودکان است (۱۱).

زبان یکی از ابعاد رشد شناختی است که با مهارت‌های اجتماعی رابطه مستقیم دارد (۱۲). افراد دارای لکنت، سطحی از اضطراب را در رابطه با ادای اصوات و یا کلمات یا شرکت در موقعیت‌های اجتماعی و ارتباطی نشان می‌دهند (۱۳). علاوه بر این، شدت لکنت با عواملی همچون جایگاه طرف مورد ارتباط یا تعداد افراد مقابل فرد، ناآشنا بودن افراد، رسمی بودن یا غیر رسمی بودن موقعیت در ارتباط است (۱۳). به دلیل این که شدت لکنت با عواطفی همچون خجالت، ناامیدی و هراس از ارزیابی اجتماعی منفی مرتبط است، میزان اضطراب افراد دارای لکنت از افراد عادی در موقعیت‌های اجتماعی بیشتر است (۱۴).

لکنت به عنوان قطع‌های متناوب در جریان صحبت کردن توصیف می‌شود (۸). لکنت یعنی این که کودک نتواند کلمات را به طور منظم و روان بیان کند؛ به طوری که توجه دیگران را جلب نماید (۱۴). لکنت به واسطه ناتوانی‌هایی که در فرد در رابطه با دیگران ایجاد می‌کند، بر روی اعتماد به نفس، خودپنداره و دیگر ویژگی‌های شخصیتی تأثیر می‌گذارد (۱۵). این افراد گاهی اوقات از برقراری ارتباط خودداری می‌کنند؛ چرا که در خود توانایی لازم برای تأثیر و نفوذ در دیگران را نمی‌بینند. همچنین از تمسخر توسط دیگران نگران هستند. بررسی ویژگی‌های شخصیتی و مهارت‌های اجتماعی کودکان دارای لکنت و آسیب‌هایی که از این حیطة بر آن‌ها وارد می‌شود، می‌تواند در جریان درمان لکنت کودکان پیشرفت و تسریع ایجاد نماید.

با توجه به مطالب فوق اهداف تحقیق حاضر، بررسی رابطه مهارت‌های اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان عادی و دارای لکنت زبان مقاطع چهارم و پنجم ابتدایی شهر

جامعه است که موجب برقراری ارتباط متقابل می‌گردد و منجر به بروز پاسخ‌های مثبت و پرهیز از پاسخ‌های منفی می‌شود. این رفتارها نه تنها امکان شروع و تداوم روابط متقابل و مثبت با دیگران را فراهم می‌سازد، بلکه توانایی نیل به اهداف و ارتباط با دیگران را نیز در شخص ایجاد می‌کند و باعث می‌شود شخص به گونه‌ای رفتار کند که دیگران او را با کفایت تلقی کنند (۳). رفتارهای کلامی و غیرکلامی آموخته شده و تحت کنترل فرد، که در روابط میان فردی برای کسب تقویت‌های محیطی یا حفظ و تداوم آن‌ها به کار گرفته می‌شود شامل رعایت نوبت، سازگاری، پیش دستی در انجام تکالیف، انتخاب کردن، پذیرایی کردن و ارتباط برقرار کردن (۴)، توانایی‌های ضروری بین فردی مؤثر، توانایی کمک کردن به دیگران و کمک گرفتن از آن‌ها می‌باشد (۵).

مهارت‌های اجتماعی نه تنها امکان شروع و تداوم روابط متقابل و مثبت را با دیگران فراهم می‌آورد، بلکه توانایی نیل به اهداف ارتباطی را نیز در شخص ایجاد می‌کند. انتخاب رفتار اجتماعی درست، بستگی زیادی به شناخت صحیح نشانه‌های میان فردی و محیطی دارد که ما را به پاسخ‌های مؤثر رهنمون می‌سازد. مثال‌های مهارت‌های گیرندگی از یک طرف شامل شناخت متناسب اشخاصی است که با آن‌ها تعامل می‌کنیم و از طرف دیگر شناخت صحیح احساسات و امیالی است که دیگران بیان می‌کنند. به عبارت دیگر شنیدن صحیح آن چه دیگران بیان می‌کنند و دانستن اهداف شخصی فردی که با ما تعامل می‌نماید، می‌باشد (۵).

برحسب نظریه Craig و همکاران (۶) برای این که تعامل اجتماعی به صورت مناسب تحقق یابد، لازم است که محرک اجتماعی به درستی رمزگردانی شود و با دیگر اطلاعات مربوط مقایسه و تفسیر گردد. هر چه محرک اجتماعی بهتر پردازش شود، لیاقت و مهارت اجتماعی کودک بیشتر و تعامل او با دیگران موفقیت‌آمیزتر خواهد بود.

داده‌های پژوهش‌ها حاکی از این است که ضعف در مهارت‌های اجتماعی موجب بروز مواردی همچون افت تحصیلی (۷)، بزهکاری نوجوانان (۸)، ناسازگاری در مدرسه و

اصفهان و مقایسه آن‌ها در دو گروه بود.

مواد و روش‌ها

پژوهش فوق از نوع توصیفی-تحلیلی بود. جامعه پژوهش را کلیه دانش‌آموزان عادی و دارای لکنت پایه‌های چهارم و پنجم ابتدایی شهر اصفهان تشکیل دادند که در سال تحصیلی ۱۳۸۹ در مدارس ابتدایی شهر اصفهان مشغول به تحصیل بودند. از بین دانش‌آموزان عادی منطقه ۳ آموزش و پرورش شهر اصفهان، ۳۰ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای دو مرحله‌ای و از بین دانش‌آموزان دارای لکنت که به مراکز گفتاردرمانی شهر اصفهان مراجعه کرده بودند و دارای پرونده گفتاردرمانی بودند، ۳۰ نفر به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند. برای رعایت اخلاق پژوهش، کسب موافقت از یکایک آزمودنی‌ها و توضیح در مورد اهداف ارزیابی در تحقیق مد نظر قرار گرفت.

پرسش‌نامه شخصیت کودک: این پرسش‌نامه توسط Rohner ساخته شده است (۱۶)، این پرسش‌نامه شامل ۴۲ سؤال می‌باشد که در مقیاس ۴ درجه‌ای درجه‌بندی شده‌اند. در فرم کودک از افراد خواسته می‌شود که حالت‌های شخصیت خود را همان گونه که هستند منعکس سازند و از ابراز آرزوها یا ایده‌آل‌های خود خودداری کنند. فرم کودک برای سنین ۹ تا ۱۸ سال است. این پرسش‌نامه شامل ۷ عامل خصومت-پرخاشگری (که خود شامل پرخاشگری جسمی، کلامی، منفعل و مشکلات مدیریت، خصومت و پرخاشگری می‌باشد)، وابستگی، عزت نفس، خودکارآمدی، پاسخ‌گویی هیجانی، بی‌ثبات هیجانی و دیدگاه منفی به جهان می‌باشد. در ایران ضریب همسانی درونی آزمون برابر با ۰/۸۰ است (۱۷).

چک‌لیست مهارت‌های اجتماعی: این چک‌لیست به منظور سنجش میزان مهارت‌های اجتماعی ساخته شده است که توسط والدین، مربیان یا درمان‌گران کودکان سنین ۳ تا ۱۰ سال تکمیل می‌گردد (۱۸). این چک‌لیست دارای ۹۱ سؤال است. پاسخ سؤالات به صورت مقیاس ۳ درجه‌ای درجه‌بندی شده است. این چک‌لیست جهت سنجش عواملی مانند

بازی‌های مقدماتی، بازی‌های میان مرحله‌ای، رفتار بازی پیشرفته، کنترل احساسات، خودنظم‌دهی، انعطاف‌پذیری، حل مسأله، جستجوی همکار، رفتار در گروه، پیروی از گروه، مکالمه، مهارت‌های ارتباط غیر کلامی، سؤالات، و تعارف مورد استفاده قرار گرفته است. در چک‌لیست مهارت‌های اجتماعی، تمامی عامل‌ها با هم جمع می‌گردند، بنابراین نمره بالا نشان دهنده مهارت اجتماعی بالا و نمره پایین نشان دهنده مهارت اجتماعی پایین است. در ایران ضریب همسانی درونی آزمون برابر با ۰/۸۸ می‌باشد (۱۷).

تحلیل آماری

به منظور مقایسه مهارت‌های اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی کودکان عادی و مبتلا به لکنت از روش One-way ANOVA و برای بررسی رابطه این دو متغیر در دو گروه از ضریب همبستگی Pearson استفاده شد.

یافته‌ها

در این پژوهش رابطه مهارت‌های اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی دانش‌آموزان عادی و دارای لکنت و مقایسه این متغیرها در دو گروه مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت.

نتایج مقایسه ویژگی‌های شخصیتی کودکان عادی و مبتلا به لکنت نشان داد که، اختلاف واریانس بین عزت نفس ($P < 0/05$) کودکان عادی و دارای لکنت معنی‌دار بوده است، ولی در عوامل دیگر تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد (جدول ۱). همان طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود، نتایج مقایسه مهارت‌های اجتماعی کودکان عادی و مبتلا به لکنت نشان دهنده آن بود که، اختلاف واریانس بین مهارت‌های اجتماعی کودکان عادی و دارای لکنت ($P < 0/01$) معنی‌دار بوده است، ولی در عوامل دیگر تفاوت معنی‌داری مشاهده نشد.

نتایج همبستگی مهارت‌های اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی در کودکان دارای لکنت نشان داد که بین عامل کنترل عواطف در مهارت‌های اجتماعی با عامل‌های وابستگی ($P < 0/01$)، عزت نفس ($P < 0/05$) و خودکارآمدی ($P < 0/01$) در پرسش‌نامه شخصیت رابطه معنی‌دار وجود دارد (جدول ۳).

جدول ۱. نتایج One-way ANOVA برای نمره‌های ویژگی‌های شخصیتی کودکان عادی و کودکان دارای لکنت

Sig	F	df	SS		
< ۰/۰۱	۱۸۷/۶۷	۱	۱۷۳۸/۸۱	بین گروهی	عزت نفس
		۵۸	۵۳۷/۳۶	درون گروهی	

جدول ۲. نتایج One-way ANOVA برای نمره‌های مهارت‌های اجتماعی کودکان عادی و کودکان دارای لکنت

Sig	F	df	SS		
< ۰/۰۱	۸/۲۴	۱	۷۴۹/۰۶	بین گروهی	مهارت‌های اجتماعی
		۵۸	۹۰/۸۵	درون گروهی	

بتوان این گونه نتیجه گرفت که عزت نفس یکی از ابعاد هیجانی رشد به شمار می‌رود که از عواملی مانند خود پنداره (یعنی نگرش خود نسبت به خود) و خودکارآمدی (یعنی برآورد فرد نسبت به توانایی انجام فعالیت‌های مختلف) تأثیر می‌پذیرد. خودکارآمدی از عواملی است که خود تحت تأثیر قضاوت فرد از دستاوردها و مقایسه دستاوردهای خود با دیگران قرار دارد (۴). از آن جایی که کودکان مبتلا به لکنت از لحاظ مهارت‌های کلامی نسبت به دیگر کودکان ضعیف‌تر عمل می‌کنند، در نتیجه خودکارآمدی پایین‌تر و به دنبال آن خود پنداره و عزت نفس پایین‌تری خواهند داشت.

یکی از مؤلفه‌های اصلی در ارتباط با دیگران استفاده از زبان به طور کاربردی می‌باشد. استفاده کاربردی از زبان، یعنی استفاده از زبان متناسب با بافت اجتماعی است. با رشد کودک، توانش ارتباطی او به یکی از مؤلفه‌های توسعه یافته عزت نفس تبدیل می‌شود (۱۰). کودکان دارای لکنت از آن جایی که از مهارت‌های ارتباطی و عزت نفس پایین رنج می‌برند، در استفاده از زبان در بعضی از بافت‌های اجتماعی به ویژه موقعیت‌های گروهی اجتناب می‌ورزند. به همین دلیل کاهش مهارت‌های اجتماعی در این کودکان مشاهده می‌گردد.

نتایج پژوهش همچنین حاکی از ارتباط منفی کنترل عواطف با وابستگی و ارتباط مثبت آن با عزت نفس و خودکارآمدی در کودکان دارای لکنت بود. این نتایج با نتایج مطالعه Craig و همکاران (۶) هم راستا می‌باشد. آن‌ها اظهار داشتند که با افزایش عواطف منفی مانند هراس و خجالت

جدول ۳. نتایج ضریب همبستگی برای نمره‌های ویژگی‌های شخصیتی و مهارت‌های اجتماعی (کنترل عواطف) در کودکان دارای لکنت

Sig	r	SD	M	
< ۰/۰۱	۰/۴۷	۳/۱۷	۱۵/۹۳	وابستگی
< ۰/۰۱	۰/۳۹	۳/۲۴	۱۳/۳۳	عزت نفس
< ۰/۰۱	۰/۵۴	۳/۲۷	۱۲/۱۳	خودکارآمدی

همان طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود، نتایج رابطه مهارت‌های اجتماعی و ویژگی‌های شخصیتی در کودکان عادی نشان‌گر آن بود که بین عامل رفتار در گروه، در مهارت‌های اجتماعی و دیدگاه منفی به جهان در پرسش‌نامه شخصیت رابطه معنی‌دار وجود دارد (جدول ۴).

جدول ۴. ضریب همبستگی برای نمره‌های ویژگی‌های شخصیتی و مهارت‌های اجتماعی (رفتار در گروه) در کودکان عادی

Sig	r	SD	M	
۰/۰۱	-۰/۲۹	۳/۸۳	۱۰/۹۱	دیدگاه منفی به جهان

بحث

نتایج این پژوهش نشان دهنده رابطه معنی‌دار بین عزت نفس کودکان عادی و دارای لکنت بود. به این ترتیب که عزت نفس و مهارت‌های اجتماعی کودکان عادی از کودکان دارای لکنت بیش‌تر بود. این نتایج با نتایج مطالعه Singer و Ryff (۱۵) مطابقت دارد. آن‌ها نشان دادند که لکنت بر اعتماد به نفس و خود پنداره افراد دارای لکنت تأثیر می‌گذارد. شاید

یکدیگر دارند، کودکان با همتایان روابط مثبت‌تری برقرار می‌کنند و از آن چه باید روابط دوستانه تلقی نمود، بینش درست‌تری دارند (۲۱).

نتیجه‌گیری

زبان کاربردی، توانش عملی استفاده از زبان برای برقراری ارتباط با دیگران در بافت‌های اجتماعی مختلف می‌باشد. درک کودکان از شایستگی‌های خود بیشتر تحت تأثیر ارزیابی منفی و مثبت اطرافیان و به ویژه والدین تا شواهد عینی بیانگر دستاوردهای آن‌ها قرار دارد. کودکان مبتلا به لکنت چون از توانش عملی بالایی در استفاده از زبان برخوردار نیستند، بیشتر تحت تأثیر ارزیابی منفی اطرافیان قرار می‌گیرند و به ادراک منفی از شایستگی‌های خود دست می‌یابند که بر خودکارآمدی و عزت نفس و مهارت اجتماعی آن‌ها تأثیر می‌گذارد. از طرف دیگر ظرفیت درک روابط اجتماعی یکی از توانمندی‌های عمده برای کنار آمدن با دیگران است. کودکان عادی که دارای ادراک منفی از این روابط هستند، در ارتباط با دیگران کارآمدی کمتری نشان می‌دهند.

پیشنهادها

اطلاعات مطالعه حاضر پیشنهاد می‌کند که از آن جایی که کودکان مبتلا به لکنت از عزت نفس و مهارت‌های اجتماعی پایین‌تری نسبت به کودکان عادی برخوردار می‌باشند، همچنین از آن جایی که کنترل عواطف در این کودکان با عزت نفس و خودکارآمدی رابطه دارد و خودکارآمدی و کنترل عواطف به ترتیب پیش‌بینی کننده عزت نفس و مهارت‌های اجتماعی بالا است، لازم می‌باشد که والدین، مشاوران، روان‌شناسان و گفتار درمان‌گران در درجه اول به طرق مختلف مانند بازی، بازی‌درمانی و آموزش مهارت‌های ارتباطی برآورد فرد از توانمندی‌هایش (خودکارآمدی) را افزایش دهند و از این طریق احساس خود ارزشمندی و به دنبال آن عزت نفس او را ارتقاء بخشند. در نتیجه انتظار می‌رود کنترل عواطف و مهارت‌های اجتماعی فرد نیز افزایش یابد.

کودکان مبتلا به لکنت، میزان اضطراب آن‌ها در موقعیت‌های اجتماعی بیشتر می‌شود. بر پایه این فرض شاید بتوان این نتایج را این گونه تبیین نمود که فردی که از لحاظ هیجانی به مرحله پختگی رسیده است، در موقعیت‌های مختلف می‌تواند بین بیان هیجانی و کنترل آن توازن ایجاد کند. توانایی کنترل هیجان‌ها یکی از اهداف عمده رشد اجتماعی است (۱۹). کودکانی که قادرند هیجان خود را کنترل کنند، بهتر می‌توانند از روش‌های رفتاری مناسب و کارآمد در ارتباط با دیگران سود جویند (۲۰). گروه‌های همتایان می‌توانند تأثیر بارزی بر کنترل هیجانی کودکان داشته باشند. از طرف دیگر یکی از منابع اصلی عزت نفس و خودکارآمدی در کودکان، توانمندی اجتماعی آنان در ارتباط با همتایان است (۲۱). با توجه به مطالب فوق و با توجه به نتایج تحقیق حاضر می‌توان بیان داشت که کودکان مبتلا به لکنت زبانی که از فرصت‌های ارتباط با هم‌سالان و ارتباط اجتماعی بیشتری برخوردارند، از کنترل هیجانی مناسبی برخوردار بوده، از عزت نفس و خودکارآمدی بالایی نیز بهره‌مند می‌باشند و بالعکس.

نتایج پژوهش همچنین نشان داد که در گروه کودکان عادی بین دیدگاه منفی به جهان و رفتار در گروه، رابطه منفی وجود دارد. این نتایج با یافته‌های مطالعه Eagly و Chaiken (۲۲) مطابقت دارد. او نشان داد که نگرش منفی و غیر منطقی به محیط با روابط بین فردی مؤثر رابطه منفی دارد. با توجه به نتایج مطالعه فوق، شاید بتوان نتایج تحقیق حاضر را چنین تبیین نمود که روان‌شناسی اجتماعی معاصر به شدت با فرایندهای ادراکی انسان ارتباط پیدا کرده است. شناخت اجتماعی به معنی ظرفیت درک روابط اجتماعی است (۱۲). در کودکان شناخت اجتماعی به معنی توانایی درک دیگران است. شناخت اجتماعی در تمام تعاملات انسانی جنبه بنیادی دارد. آگاهی از افکار و احساسات دیگران برای درک و کنار آمدن با آنان ضرورت دارد. مانند بسیاری از موارد دیگر، در شناخت اجتماعی نیز خانواده نقش اصلی را بازی می‌کند. Prinzie و همکاران نشان دادند، هنگامی که بیان هیجانی والدین به کلی مثبت است و نیز والدین و کودک احساسات مثبتی به

تشکر و قدردانی

در انجام این تحقیق مساعدت لازم را فراهم نموده‌اند،

صمیمانه سپاس‌گزاری می‌شود.

بدین وسیله از کلیه دانش‌آموزان، والدین و معلمان محترم که

References

1. Moin al-din SH. Social skills: the art of communication. Tehran: Beyond Knowledge; 2009. [In Persian].
2. Morris S. Promoting Social Skills among Students with Nonverbal Learning Disabilities. *Teaching Exceptional Children* 2002; 34(3): 66-70.
3. Hargie O. Communication as skilled performance. In: Hargie O, editor. *The Handbook of Communication Skills*. 1st ed. New York, NY: Routledge; 1986.
4. Mahmoudi Rad M, Arasteh HR, Afqh S. Century Barati. The role of communication skills and social problem solving of self-esteem and IQ third grade students. *J Rehab* 2007; 29(8): 69-73.
5. Segrin C, Taylor M. Positive interpersonal relationships mediate the association between social skills and psychological well-being. *Personality and Individual Differences* 2007; 43(4): 637-46.
6. Craig A, Hancock K, Tran Y. Anxiety Levels in People Who Stutter A Randomized Population Study. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research* 2003; 46(5): 1197-206.
7. Keramati M. Impact on the growth of collaborative learning social skills and mathematics achievement of fifth grade students in the elementary school year 1382-1381 in Mashhad. Tehran: Tarbiat Moallem University; 2002.
8. Guitar B. *Stuttering: An Integrated Approach to Its Nature and Treatment*. 3rd ed. New York, NY: Lippincott Williams & Wilkins; 2005.
9. Attari Y, ShhnyYeilagh M, Mohamadkucheke A, Bshlydh k. The effect of group social skills training in personal adjustment - Social juvenile offenders in the city dome Kavus. Ahvaz: Ahvaz Shahid Chamran University; 2005.
10. Harter S. *The Construction of the Self: A Developmental Perspective*. New York, NY: Guilford Press; 2003.
11. Shahim S. Comparison of social skills and behavior problems in two groups of normal children with learning problems at home and school. *Journal of Psychology and Educational Sciences* 2005; 33(1): 121-138.
12. Rice PH. *Human Development a Life-Span Approach* Publisher. New York, NY: Prentice Hall College Div Publication; 2001.
13. Farahmandpoor K. *The Secret Book of stuttering*. Tehran: naslenowandish; 2001. [In Persian].
14. Sadock BJ, Kaplan HI. *Kaplan and Sadock's Synopsis of Psychiatry: Behavioral Sciences, Clinical Psychiatry*. 10th ed. New York, NY: Lippincott Williams & Wilkins; 2007.
15. Ryff C, Singer B. Interpersonal flourishing: appositve health agenda for the new millennium. *Pers Soc Psychol Rev* 2000; 40: 30-44.
16. Rohner RP. *Handbook for the study of parental acceptance and rejection*. Chicago, IL: Rohner; 2007.
17. Yazdkhasti F. *Interaction Styles and Psychology Tests*. Isfahan: Payam Alavi; 2009.
18. Boulware GL, Schwartz IS, Sandall SR, McBride BJ. Project DATA for Toddlers An Inclusive Approach to Very Young Children With Autism Spectrum Disorder. *Topics in Early Childhood Special Education* 2006; 26(2): 94-105.
19. Garma Roudi Gh.R, Vahdani Nia MS. Social health: An investigation into social skills among students. *Payesh* 2006; 5(2): 147-55.
20. Vanryckeghem M, Hylebos C, Bruten GJ, Peleman M. The relationship between communication attitude and emotion of children who stutter. *Journal of Fluency Disorders* 2001; 26(1): 1-15.
21. Prinzie P, Stams GJ, Dekovic M, Reijntjes AH, Belsky J. The relations between parents' Big Five personality factors and parenting: a meta-analytic review. *J Pers Soc Psychol* 2009; 97(2): 351-62.
22. Eagly AH, Chaiken SH. *Psychology of Attitudes*. Belmont, CL: Wadsworth Publishing; 1993.

Evaluating and comparing social skills and personality characteristics in elementary school children with stuttering and their normal peers

*Fariba Yazdkhasti**

Received date: 30/09/2011

Accept date: 03/03/2012

Abstract

Introduction: The purposes of this study were first to examine the relation between social skills and personality characteristics in elementary school children with stuttering and their normal peers and second to compare these variables in these two groups.

Materials and Methods: 30 normal students and 30 students with stuttering recruited from elementary schools of Isfahan city were evaluated via Personality Assessment Questionnaire and Social Skills checklist.

Results: Data analysis through one way analysis of variance showed that of six factors of personality evaluated in this study, self-esteem was significantly different in two groups. The results of Pearson correlation in stuttering group revealed that there was a significant positive correlation between emotional control and dependency. However, self-esteem and self-adequacy correlated negatively with each other in this group of students. With regard to the normal group, Pearson correlation results were indicative of a significant correlation between negative world view and participation.

Conclusion: In general, the results of this study indicated that because of lower communicative performance of students with stuttering as compared to normal group, they evaluate themselves negatively, and thus their self-esteem decreases. On the other hand, increased emotional control of students with stuttering through participating in various social situations may promote independency, self-esteem and self-efficacy in these children. Considering normal children, negative world view caused by whatever reason can predict their efficiency in interpersonal relationships.

Keywords: Social skills, Personality characteristics, Stuttering, Self-esteem, Self-efficacy

* Assistant Professor, Department of Psychology, School of Educational Sciences, Isfahan University, Isfahan, Iran
Email: faribayazdkhasti@yahoo.com